

Preventie en behandeling van overgewicht en obesitas in Zwolle

Wat gaat er mis, waar liggen kansen?

Zorgverleners aan zet
21 april 2010
Elze Derksen

Doelstelling

Maart 2011 hebben Icare en OPOZ samen met de ketenpartners in Zwolle een evidence based ketenmodel van preventie en behandeling van (dreigend) overgewicht en obesitas voor kinderen en senioren gerealiseerd.

- ⦿ Adequate signalering en doorverwijzing
- ⦿ Samenstellen evidence based programma
- ⦿ Realiseren van randvoorwaarden

Onderzoeksvragen

- Hoe kan de zorg (preventie en behandeling) voor senioren en kinderen met overgewicht en obesitas in Zwolle verbeterd worden?
 - > Huidige zorgverlening
 - > Gewenste zorgverlening

Methode

Data-verzameling: focusgroepen & interviews

- ◉ 59 zorgverleners
- ◉ 25 senioren
- ◉ 7 ouders

Data-analyse

- ◉ Volgens geldende standaarden
- ◉ Eindrapport kinderen
- ◉ Eindrapport senioren

Huidige situatie

Moeder:

***“Als ze zeggen je kind is te dik, dan denk je:
Ja, dat weet ik zelf ook wel, maar wat
moet ik ermee?”***

Huidige situatie

- Signaleren en bespreken verloopt moeizaam
- Toevallige verwijzingen
- Verwachtingen niet eenduidig
- Concrete handvatten ontbreken
- Geen vinger aan de pols
- Serieus nemen essentieel

Gewenste situatie

Zorgverlener: “We moeten het niet steeds bedenken voor ze, maar we moeten goed naar hen luisteren, naar wat vraagt een patiënt?”

Gewenste situatie

- Signaleren en met respect
- Scholen en huisartsenpraktijk belangrijke rol
- Handvatten voor samenwerking
- Zorg op maat met blijvend resultaat
- Stadsbreed en wijkgericht

Communicatie

- ⦿ Serieus nemen en bespreken
- ⦿ Motiveren
- ⦿ Volhouden
- ⦿ Samenwerken

Serieus nemen en bespreken (1)

Senior "In mijn ogen moet de huisarts zeggen: Ga eens naar de diëtiste, of weet ik wat, maar hij stuurt je naar huis met het advies er zelf iets aan te doen..."

Dietist: "Mijn gevoel is dat oudere mensen met een BMI van 28 geen overgewicht hebben volgens hun idee. Vergeleken met iedereen om zich heen zijn zij dun en worden ook als dun gezien..."

Serieus nemen en bespreken (2)

Ouder "Uiteindelijk hebben we een afspraak met de diëtiste gekregen, met veel pijn en moeite. Ik moet gewoon ontzettend mijn mond open doen om iets voor elkaar te krijgen"

Motiveren (1)

Ouder: "Mijn dochter zei: "Mama ik hoef toch niet in zo'n groep met allemaal dikke kinderen?" Mijn dochter wilde dat beslist niet, individuele behandeling past veel beter bij haar."

Praktijkondersteuner: "Ik had een discussie met de huisarts over de hoeveelheid tijd die ik aan overgewicht mag besteden. De huisarts zei: ze komen toch steeds weer aan, je ziet geen verandering in BMI, het levert te weinig resultaat op."

Motiveren (2)

Senior: "Ik weet dat er best veel af moet en ik zou graag een steuntje in de rug willen, alleen kan ik het niet"

Volhouden (1)

Senior: Ik weet dat ik zelf verantwoordelijk ben, maar in een mooie zomer, je zit achter het huis met een glas water. Een glaasje wijn is dan ook wel lekker en dan komen er ongetwijfeld nootjes bij, de balans vinden is echt heel moeilijk hoor.”

Fysio: Tussentijdse evaluatie is erg belangrijk, ook als het goed gaat. Positieve bekrachtiging werkt nog beter, wanneer je van een derde ook nog eens te horen krijgt dat het goed gaat, dan gaat de intrinsieke motivatie gigantisch omhoog”

Volhouden (2)

Ouder: "Diëtistes kunnen je misschien meer handvatten geven. Van "goh heb je dit al eens geprobeerd, of heb je hier al weleens aan gedacht?" Ze kunnen wel zeggen je kind mag één boterham tussen de middag, maar als het er vier wil, wat dan?"

Samenwerken

Senior: "Volgens mij lopen al die disciplines door elkaar heen en kijken ze te weinig naar elkaar."

Fysio: "Het begint met elkaar kennen. Ken je bijvoorbeeld de psycholoog dan komen de verwijzingen vanzelf."

Ouder: "Wij horen de regie te hebben, je blijft uiteindelijk de ouders. Het is wel voor elk kind anders natuurlijk, maar eigenlijk moeten ouder en kind de regie hebben."

Conclusie

- Belang van verbeteringen in de zorg (preventie en behandeling) voor mensen met overgewicht of obesitas wordt onderschreven door zorgverleners en ouders.
- Zorgketen, waarin proces- en zorginhoudelijke elementen een rol krijgen is wenselijk.
- Mits voldoende aandacht voor randvoorwaarden, zoals het verbeteren van de communicatie tussen zorgverlener en doelgroep.

